

Pytania konkursowe z historii na etapie wojewódzkim 2020/2021

1. Kultura średniowiecza w Europie i w Polsce.
2. Europa i ziemie polskie w dobie Napoleona Bonaparte (1799-1815).
3. Losy polskiej ludności cywilnej podczas II wojny światowej.
4. Dzieje Warmii – przełomowe wydarzenia od średniowiecza po 1945 rok.

Model odpowiedzi

Od roku 2019/2020 zmieniona została formuła konkursu na etapie wojewódzkim. Forma testu zamieniona została na pracę pisemną, dłuższą samodzielną wypowiedź na jeden spośród czterech zaproponowanych tematów. Zostały one sformułowane na bazie Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych oraz wiedzy z historii regionu. Pozwoliło to sprawdzić nie tylko znajomość faktografii, ale także myślenie historyczne, wnioskowanie, umiejętność syntezy i prezentacji tematu. Odejście od testowego sprawdzenia wiedzy na tym etapie pozwoliło także na ocenę innych kompetencji – stylistycznego pisania, wyłaniania przyczyn i skutków, oceny wydarzeń historycznych i postaci. Pytanie dotyczące dziejów regionu pozwoliło na sprawdzenie regionalnej świadomości historycznej młodego pokolenia mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego.

Do zdobycia za pracę pisemną było 20 pkt. Oto szczegółowe kryteria:

1. Wprowadzenie do tematu – 4 pkt.
 - a) U. wymienia przyczyny (z podziałem na wewnętrzne i zewnętrzne, bezpośrednie i pośrednie), poprawnie określa ramy czasowe i przestrzenne – 3 pkt.
 - b) U. określa szerszy kontekst (ogólnopolski, europejski bądź światowy) – 1 pkt.
2. Rozwinięcie tematu – 9 pkt.
 - a) U. selekcionuje materiał rzeczowy niezbędny do wyczerpania tematu na poziomie szkoły podstawowej, wymienia i stosuje poprawne daty, nazwiska, miejscowości i pojęcia – 6 pkt.
 - b) U. stosuje chronologię – 1 pkt.
 - c) U. łączy fakty i wydarzenia w ciągi przyczynowo-skutkowe – 1 pkt.
 - d) U. wyciąga wnioski – 1 pkt.
3. Zakończenie tematu – 4 pkt.
 - a) U. wymienia skutki (z podziałem na bliższe i dalsze, krótko- i długofalowe) – 3 pkt.
 - b) U. formułuje własną ocenę (wolną od sądów sloganowych i emocjonalnych) – 1 pkt.

4. Konstrukcja i poprawność językowa – 3 pkt.
 - a) Praca ma wydzieloną strukturę – 1 pkt.
 - b) U. poprawnie stosuje ortografię i interpunkcję – 1 pkt.
 - c) U. pisze poprawną polszczyzną, bez kolokwializmów – 1 pkt.

Wnioski i sugestie dla nauczycieli

Stosunkowo dobre wyniki etapu wojewódzkiego konkursu z historii potwierdzają, że uczniowie są do niego dość dobrze przygotowani, mimo obaw nauczycieli. Jednakże w wyniku analizy merytorycznej i strukturalnej pracy pisemnej dało się zauważyć mankamenty, nad którymi warto jeszcze z uczniami pracować. Przede wszystkim za mało uwagi w pracach poświęcono na wprowadzenie do tematu (przyczyny i szerszy kontekst) oraz zakończenie (wnioski, skutki i własna ocena). Zdarzało się, że uczniowie pisali wszystko, co wiedzieli na dany temat, bez połączenia tych faktów w ciągi przyczynowo-skutkowe. Niepokojącym zjawiskiem jest też przygotowanie uczniów tylko pod temat jubileuszowy, którego mogliby się spodziewać. Za mało uwagi nauczyciele przykładają do omówienia życia codziennego i zagadnień kultury w poszczególnych epokach, co było wyraźnie widoczne w poziomie tegorocznych prac. Niekiedy ocenę obniżała niska poprawność językowa, jednak – co ciekawe – nie u uczniów, którzy zgłosili, że mają specjalne potrzeby edukacyjne. Sugeruję zatem, by przygotowując młodzież do przyszłorocznego konkursu, który będzie miał taką samą formę, zwracać również uwagę na ten element wypracowania.

Z poważaniem

dr hab. prof. UWM Izabela Lewandowska

Przewodnicząca Konkursu Kuratorskiego z Historii